

EKSAMEN

Emnekode: SFB10312	Emne: Innføring i bedriftsøkonomisk analyse
Dato: 11.12.2013	Eksamenstid: kl. 09.00 til kl. 12.00
Hjelpemidler: Utskrift av mappeinnlevering Kalkulator	Faglærer: Egil Norvald
Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 7 sider inklusiv denne forsiden, 1 side med veiledning til oppgavesettet og 5 oppgavesider. I tillegg får kandidatene utdelt 3 eksemplarer av løsnings skjema til oppgavene i del 1 og 2. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. <i>Oppgavesettet består av tre deler. Svarene på spørsmål i del 1 og 2 overføres på løsnings skjema. Oppgavene i del 3 løses på eksamenspapir. Alle oppgavene skal besvares.</i>	
Sensurdato: 15.01.2014 Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: www.hiof.no/studentweb	

Veiledning til oppgavesettet

Oppgavesettet består av tre deler:

1. del består av påstander som enten er riktige eller gale. Du angir om du mener påstanden er riktig eller gal ved å sette ring rundt "Riktig" eller "Galt".

2. del består av flervalgsspørsmål. Du har fire svaralternativer a., b., c. eller d., hvorav ett av alternativene er riktig. Sett ring rundt det alternativet du mener er riktig.

Når du er sikker på ditt endelige svar, overfører du det til løsnings skjemaet (ark 7) ved å skrive enten Riktig eller Galt for oppgavene 1.1-1.10, og det riktige alternativet i form av bokstaven for oppgavene 2.1-2.7. Husk å skrive kandidatnummeret ditt også på dette arket.

3. del består av oppgaver. Oppgavene løses på normalt eksamenspapir.

Hjelpemiddel: Kalkulator, utskrift av mappeinnlevering.

Dersom du mener det er feil eller mangler i oppgaveteksten, skal du ta dine egne forutsetninger. Eventuelle forutsetninger skal presiseres.

Del 1 (10 %) – besvares på løsningskjema
Riktig eller galt

1.1 Inntekt og innbetaling er det samme.

Riktig Galt

1.2 Økonomisk levetid er hvor lenge maskinen fungerer i bedriften.

Riktig Galt

1.3 I bidragsmetoden deles de faste kostnadene på alle produkter etter en bestemt fordelingsnøkkel.

Riktig Galt

1.4 Nullpunktanalyse forutsetter blant annet at de variable kostnadene er proporsjonale.

Riktig Galt

1.5 Fortjeneste og dekningsbidrag er det samme.

Riktig Galt

1.6 Grenseinntekt gir uttrykk for inntektsendringen ved økning av salget med en enhet.

Riktig Galt

1.7 Avdrag er ikke en kostnad i resultatregnskapet.

Riktig Galt

1.8 Utgående merverdiavgift er merverdiavgift som bedriften betaler til kundene.

Riktig Galt

1.9 Aksjekapital er normalt en del av likviditetsreserven.

Riktig Galt

1.10 En uelastisk etterspørsel betyr at selskapet bør redusere prisen.

Riktig Galt

Del 2 (30 %) – besvares på løsningskjema

Flervalgsspørsmål

2.1

15. november 2013 har en bedrift anskaffet en maskin for kr 500 000. Den skal avskrives lineært regnskapsmessig over 10 år. Etter 10 år beregnes verdien til å være kr 0. Skattemessig skal den avskrives etter saldometoden. Hva er saldoavskrivning det 4.året? Sats saldoavskrivning: 30 %.

- a. 120 050
- b. 73 500
- c. 51 450
- d. 36 015

2.2

En bedrift selger bl.a. suvenirer til turistkiosker i store deler av landet. Et av produktene har følgende etterspørsel og pris sammenheng:

Mengde	Pris
0	-
1000	22
2000	20
3000	18
4000	16
5000	14
6000	12
7000	10

For hvilket prisintervall er elastisitetskoeffisienten -2?

Prisendring fra -til:

- a. 18-16
- b. 16-14
- c. 14-12
- d. 12-10

2.3

Bedriften Sats AS selger hver måned 3 000 enheter av treningsapparatet Normal for kr 150 per enhet inkludert 25 % merverdiavgift. De variable kostnadene pr enhet er kr 80 uten mva. Faste kostnader hver måned er kr 90 000 uten mva. Hva er sikkerhetsmarginen i prosent:

- a. 33,33
- b. 25
- c. 30
- d. 20

2.4

En dagligvareforretning har planer om å anskaffe en fiskedisk og regner med å øke salgsinntektene med kr 600 000 per år. De faste kostnadene per år er beregnet til kr 210 000. Av dette er renter 40 000 og avskrivninger kr 120 000. De variable kostnadene er beregnet til kr 350 000 per år. Alle inntekter og kostnader betales kontant.

Hva er det årlige forventede innbetalingsoverskuddet av investeringen:

- a. 200 000
- b. 40 000
- c. 250 000
- d. 160 000

2.5

En bedrift produserer og selger en vare på et marked med fri konkurranse. Sammenhengen mellom produsert mengde og differansekostnader er slik:

Mengde	DK
0-100	4 000 000
101-200	3 000 000
201-300	1 800 000
301-400	2 000 000
401-500	5 700 000
501-600	8 500 000
601-700	16 400 000
701-800	40 600 000

Markedspris for produktet er kr 55 000 pr stk. De faste kostnadene er kr 2 000 000. Omtrent hvor ligger vinningsoptimum for bedriften:

- a. Intervallet 201-300
- b. Intervallet 301-400
- c. Intervallet 401-500
- d. Intervallet 501-600

2.6

Se tallene i oppgave 2.5.

Hva er differanseenhetsinntekt i oppgave 2.5:

- a. 22 500
- b. 550
- c. 55 000
- d. 12 250

2.7

En av følgende påstander er korrekte:

- a. Grenseinntekten og grensekostnaden krysser hverandre alltid i vinningsoptimum.
- b. Hvis grenseinntekten og grensekostnaden krysser hverandre, skjer det i vinningsoptimum
- c. Priselastisiteten er nøytralelastisk der resultatet er 1.
- d. Priselastisiteten er lik -1 der priskurven skjærer x-aksen.

2.8

En bedrift får tilbud fra en større kunde om å levere 3 000 postkasser til kr 1 000 pr postkasse. Bedriften har følgende registrerte data for en postkasse:

Direkte materialer	300
Direkte arbeidslønn	200
Indirekte kostnader produksjonsavdeling	300
Indirekte kostnader salgs- og adm.avd.	300

Bør bedriften akseptere ordren: Velg den påstand som du mener er mest korrekt.

- Nei, da bedriften taper 3 300 000
- Ja, under forutsetning at det er ledig kapasitet.
- Nei, da vi uansett ikke får dekket alle kostnadene.
- Vi må kunne dele kostnadene i variable og faste.

2.9

En bedrift produserer to produkter A og B. Begge produktene passerer maskin nr 3 som lenge har vært en flaskehals med maks produktid på 2000 timer året. Bedriften har mange kunder og det er stor etterspørsel etter A og B. Den er faktisk så stor at de må vurdere å prioritere mellom A og B. Produkt A bearbeides på denne maskinen i 14 minutter og produkt B i 9 minutter. Produkt A har et dekningsbidrag på kr 70 og produkt B har et dekningsbidrag på kr 54. Det er ingen andre produkter eller andre flaskehals i bedriften. Hva er riktig påstand:

- Bedriften bør prioritere produkt A siden det har høyest dekningsbidrag.
- Det er ikke nok informasjon til å ta en beslutning.
- Bedriften bør prioritere produkt B siden det bruker kortere tid i maskinen.
- Bedriften bør prioritere produkt B.

2.10

En bedrift som produserer og selger kun en vare har for tiden 80 % kapasitetsutnyttelse. Det tilsvarer en produksjon og salg på 80 000 enheter. Den får tilbud om å levere en tilleggsordre som i antall fyller resten av kapasiteten. Hva er den laveste prisen bedriften kan akseptere dersom de nåværende faste kostnadene er kr 1 200 000 og de variable kr 1 000 000? Forutsett lineære kostnadsforhold.

- 10,00
- 12,50
- 22,00
- 27,50

Del 3 (60 %) – besvares på eksamenspapir

3.1 (20 %)

Drøft hvorfor en tilleggsordre, som ikke dekker kostnadene i en selvkostkalkyle, fremdeles kan være lønnsom for bedriften, herunder hvilke forutsetninger som ligger til grunn for beslutningen. Ta utgangspunkt i ditt produkt/tjeneste i mappen til den gruppen du var deltaker i og benytt det til å eksemplifisere din drøfting.

3.2 (20 %)

Gi en redegjørelse av de ulike faktorene eller forhold som var med på å avgjøre hva slags markedsform og konkurransesituasjon dere arbeidet med i din bedrift. Ta utgangspunkt i de to ytterpunktene monopol og frikonkurranse. Drøft også på generelt grunnlag hvordan etterspørselskurvene i de to ytterpunktene ser ut i et diagram.

3.3 (20 %)

Forklar hva som menes med isobidraglinje, isokostlinjer eller kapasitetslinjer og mulighetsområde. Bruk eksempel fra mappen og lag gjerne et diagram for å illustrere begrepene.

Kandidatnummer:

Løsningsskjema til del 1 og 2

Rettledning for utfylling:

Marker tydelig hvilket av alternativene du mener er **riktig**. Dette kan gjøres enten ved å skravere ruten eller sette et kryss i den aktuelle ruten.

Riktige og gale påstander		
Spørsmål #	Riktig	Galt
1.1		
1.2		
1.3		
1.4		
1.5		
1.6		
1.7		
1.8		
1.9		
1.10		

Flervalg Spørsmål #	Svaralternativ			
	a	b	c	d
2.1				
2.2				
2.3				
2.4				
2.5				
2.6				
2.7				
2.8				
2.9				
2.10				